

Heimdallafton 15 oktober 2024

Att förväntningarna var höga inför kvällen märktes inte minst på det rekordhöga antalet deltagare vid en sammankomst, som inte avsåg jubileum eller inkluderade visavier - drygt 90 personer. Och dessa förväntningarna kom inte på skam. Inte heller ledde det höga antalet trivsamt nog till besvärande köer - vid betalning, drickainköp eller annorstädes - eller till att serveringen blev lidande. Tvärtom gjorde Restaurang Smak i ovanligt hög grad skäl för sitt namn och serverade en dovhjortsgryta med rotfrukter och svamp, som spontant prisades på alla håll, inte minst för sin smakrikedom.

Också kvällens anförande av nye landshövdingen i Halmstad, förutvarande SÄPO- och rikspolischefen Anders Thornberg, rönt påtaglig uppskattning. Tydligt, effektivt och innehållsrikt talade han under den arrangörsfabricerade rubriken ”**Två omöjliga jobb**”.

Inledningsvis betonade han att man i båda uppdragen ”alltid kämpar i motvind, eftersom hotbilden aldrig sover” och det ”i en tid då tekniken och samhället förändras snabbare än någonsin”.

”Att leda Säkerhetspolisen”, sade talaren, ”innebar att ständigt förutspå och förhindra det oförutsägbara. Terrorism, extremism, spioneri och cyberhot. Dessa är de osynliga fiender vi bekämpar, ofta utan att medborgarna ser vårt arbete eller ens vet om det. Vi måste skydda demokratin i tystnad, bakom kulisserna, samtidigt som vi ständigt balanserar mellan individens friheter och behovet av säkerhet.” Tystnaden behövs för att inte modus operandi och källor skall avslöjas ”för de kvalificerade motståndare Sverige har” samtidigt som allmänheten och massmedia kräver mesta möjliga information och transparens. Internationellt samarbete är viktigt men här ”finns inga vänner, bara intressen. Ändå måste vi dela information vid givna tillfällen. Hur kan man veta att informationen är sakriktig och agerbar? Ett äpple mot två päron? Många svåra avväganden. Sveriges intressen står på spel.”

Att vara rikspolischef handlar ”om att skapa trygghet för alla människor i samhället, varje dag, på varje gata. --- Brottsutvecklingen i Sverige har under de senaste tio åren präglats av en ökning i allvarliga våldsbrott, men också av en minskning i traditionella egendomsbrott. Polis och rättsväsende har svarat med ökade resurser och nya lagar, men brottsligheten, särskilt den relaterad till gäng eller organiserad brottslighet, har fortsatt att vara en central samhällsutmaning.”

Talaren konstaterade att brottsbekämpning har blivit en stekhet politisk fråga. Enligt honom vore det önskvärt med en ”samsyn typ försvarsuppgörelser” i stället för ofta kortsiktiga politiska utspel, för att ”visa handlingskraft i kampen mot kriminalitet och säkerhetshot, vilket kan innebära krav på snabba lösningar och resultat [medan sådana] förväntningar kan dock ibland vara svåra att uppfylla på grund av komplexiteten i de problem som skall lösas”. Han framhöll att både ”rikspolischefen och säkerhetspolischefen måste självklart agera inom ramarna för lagstiftningen, som kan begränsa deras handlingsfrihet när det gäller att agera snabbt och kraftfullt mot vissa brott eller säkerhetshot [medan] motståndarna har fria spelregler och/eller utnyttjar den fria rörligheten etc”.

Talaren roade auditoriet med att han frågat AI Chat/GPT ”Vilka jobb är omöjliga?” och fått följande svar i intressant rangordning: 1. Politisk ledare (statsminister/president). 2. Rikspolischef [!]. (...måste hantera allt från gängkriminalitet och organiserad brottslighet till vardagsbrott, samtidigt som allmänheten förväntar sig omedelbara resultat och ökad trygghet. ...). 3. Generalsekreterare för FN [!]. 4. Förälder [!!!]. 5. Högsta domstolens ordförande [!]. 6. Chef för en stor företagsomstrukturering. 7. Militär överbefälhavare i krigstid.

Anförandet följdes av ett flertal frågor, varvid svaren ofta gav intryck av att talaren som god chef fortsatt värnade om de sina. Frågor om polisfacket var svårt att ha att göra med som tänkande mer på sina medlemmars intressen än samhällets eller om många poliser hellre sysslar med gängkrig som sexigare än vardagsbrott och kommunpolisande eller kräver att vara två i st f en i varje patrullerande polisbil mer för sällskaps skull än av skyddsskäl avfärdades som speglade fördomar eller ett passerat stadium. Däremot välkomnade talaren planer att varje polisman inte längre borde utbildas för all slags tjänstgöring och hoppades att t ex omhändertagna fyllerister borde erbjudas annan ”vård” än förvaring i ”oangenäma” fylleceller hos polisen.